

REFERAT 22-25 Udvalget for Klima, Miljø og Natur d. 05-12-2023

Mødedato Tirsdag d. 05. december 2023 kl. 08:00

Mødested Lokale 0.21

Mødedeltagere Thorsten Larsen-Seul, Karen Thestrup Clausen, Charlotte Pil
Nielsen, Signe Nina Egholm, Christian Ahlefeldt-Laurvig

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden til møde i Udvalget for Klima, Miljø og Natur den 5. december 2023.....	3
Beslutning om tema for møder i Holbæk Natur-og Miljøforum 2024.....	4
Beslutning om frigivelse af anlægsmidler til oprensning af olieforurening.....	6
Beslutning om at udskyde vedtagelsen af revideringen af klimastrategien Holbæk 2050.....	8
Beslutning om etablering af klimarum i Holbæk kommune.....	11
Beslutning om frigivelse af midler fra bæredygtighedspuljen.....	13
Beslutning om deltagelse i kampagnen Ren Natur i 2024.....	16
Beslutning om at sende projektforslag for fjernvarme i Tølløse og Gammel Tølløse i høring hos ber	18
Beslutning om Budgetrevision 4 2023.....	22
Orientering om indsatser for fælles varmeløsninger.....	30
Orienteringer.....	33
Underskriftsark.....	34

Punkt 110: Godkendelse af dagsorden til møde i Udvalget for Klima, Miljø og Natur den 5. december 2023

Beslutning

Godkendt.

Sagsfremstilling

Indstilling

Administrationen indstiller, at:

1. dagsorden for møde i Udvalget for Klima, Miljø og Natur den 5. december 2023 godkendes

Sagsgang og sagstype

Udvalget for Klima, Miljø og Natur

Beslutningssag

Bilag

Tidsplan KMN d. 5. december 2023

Punkt 111: Beslutning om tema for møder i Holbæk Natur-og Miljøforum 2024

23-004023

Beslutning

Det besluttes, at emnerne skal være:

Rewilding og fremme af biodiversitet ved græsning med køer

Isefjorden og vandkvalitet

Sagsfremstilling

Indstilling

Administrationen indstiller, at:

1. det besluttes hvilke to ud af otte emner, der skal udgøre tema for møder i Holbæk Natur- og Miljøforum i 2024

Resume

Holbæk Natur- og Miljøforum mødes to gange årligt med Udvalget for Klima, Miljø og Natur for at dele gensidige perspektiver på dagens udvalgte tema. Med denne sag skal de to temaer for møder i 2024 fastlægges.

Sagsgang og sagstype

Udvalget for Klima, Miljø og Natur

Beslutningssag

Sagshistorik, henvisninger

Udvalget for Klima, Miljø og Natur d. 31. oktober 2022: [Pkt. 117 Beslutning om form og indhold på fremtidige møder i Holbæk Natur- og Miljøforum](#)

Beskrivelse af sagen

Holbæk Natur- og Miljøforum består af 15 råd og foreninger der alle, på forskellige måder, arbejder med miljø og natur i Holbæk kommune.

Holbæk Natur- og Miljøforum mødes to gange årligt med Udvalget for Klima, Miljø og Natur dels for at give perspektiver og input til udvalgets videre arbejde inden for dagens udvalgte tema men også for at sikre, at der er lokalt kendskab til kommunes udvalgsarbejde.

Udvalget for Klima, Miljø og Natur har meddelt, at de i 2024 vil have særlig fokus på følgende emner:

- Biodiversitet
- VE anlæg (og naturen i den forbindelse)
- Rewilding
- Vand

På mødet i Holbæk Natur og Miljøforum den 21. september 2023, se bilag 1, blev følgende forslag til yderligere emner opstillet:

- Isefjorden og vandkvalitet
- Kystnær natur og havvandsstigninger
- Fremme af biodiversitet ved græsning med køer
- Klyngetankegang: klyngetankegang handler om, hvordan man kan planlægge for flere gevinster, når man sætter gang i et projekt. Det kan for eksempel være, at man overvejer om vådgjorte lavbundslande også kan huse vedvarende energianlæg, og samtidig være levested for arter der kan øge biodiversiteten eller hvordan man samtidigt kan sikre folk en naturoplevelse ved projektet

Der skal udvælges to temaer blandt de ovenstående otte forslag.

Økonomiske konsekvenser

Der er ingen økonomiske konsekvenser.

Miljø- og klimamæssige konsekvenser

Der vurderes ikke umiddelbart at være nogle væsentlige miljø- og klimamæssige konsekvenser.

Bilag

Referat for Holbæk Natur- og Miljøforum sept 2023

Punkt 112: Beslutning om frigivelse af anlægsmidler til oprensning af olieforurening

23-021374

Beslutning

Indstilles godkendt.

Sagsfremstilling

Indstilling

Administrationen indstiller, at:

1. rådighedsbeløb på 2.500.000 kr. frigives fra investeringsplan 2020 til anlægsbevilling til arbejdet med oprensning af olieforurening på Nøkkentved 18, 4400 Mørkøv under Udvalget for Klima og Miljø

Resume

Med denne sag frigives 2.500.000 kr. til undersøgelser af, hvordan olieforurening på Nøkkentved 18, 4400 Mørkøv kan oprenses. Midlerne er afsat i budgetår 2020, men administrationen er blevet opmærksom på, at de ikke er blevet frigivet.

Sagsgang og sagstype

Udvalget for Klima, Miljø og Natur, Økonomiudvalget, Kommunalbestyrelsen

Beslutningssag.

Sagshistorik, henvisninger

Kommunalbestyrelsen den 5. november 2019, [pkt. 259 Beslutning om budget 2020-2023 - 2. behandling af budgettet](#)

Beskrivelse af sagen

I 2019 vedtog Kommunalbestyrelsen kommunens anlægsbudget for årene 2020-2023, hvor der blev afsat 2.500.000 kr. under Udvalget for Klima og Miljø til ”oprensning af olieforening” i budgetår 2020. Administrationen er blevet opmærksom på, at disse midler ikke er blevet frigivet. Oprensningen vedrører grunden på Nøkkentved 18, 4400 Mørkøv, hvor der blev konstateret en olieforening i 2004. Kommunen gav samme år et undersøgelses- og oprensningsspåbud til ejer af ejendommen.

Forureningen på grunden kommer fra den villaolietank, der er på grunden. Ejers forsikring har dækket forsøg på oprensning af forureningen. Der er i jordforureningsloven fastsat en beløbsgrænse for ejers forsikringsdækning til udgifter til undersøgelse og oprensning af jordforurening fra villaolietanke. Beløb over denne grænse dækkes af kommunen. Grænsen var indtil 1. november 2010 på 2 mio. kr. Da beløbet fra forsikringsdækningen ikke har ført til tilstrækkelig oprensning af forureningen, skal kommunen dække udgifterne til de resterende undersøgelser og oprensning.

Status og videre proces

Administrationen har på nuværende tidspunkt anvendt ca. halvdelen af de afsatte midler. Disse midler er anvendt til undersøgelser af det hidtidige arbejde med olieforureningen samt forsøg på oprensning. Det har dog vist sig, at de udførte forsøg på oprensning ikke har været tilstrækkelige, og undersøgelser tyder på, at forureningen har bredt sig på grunden.

På nuværende tidspunkt pågår undersøgelser af forureningens omfang. Det afsatte beløb kan ikke dække hele oprensningen, men forventes at kunne dække de nødvendige undersøgelser samt en del af oprensningen. Administrationen vil i 2. kvartal 2024 fremlægge konkrete muligheder for oprensning og finansiering af oprensningen til politisk godkendelse.

Økonomiske konsekvenser

De afsluttende undersøgelser af forureningens omfang finansieres af de afsatte midler i anlægsbudget 2020 under Udvalget for Klima og Miljø. De afsatte midler kan ikke dække omkostningerne til hele oprensningen, så administrationen vil i 2024 fremlægge forslag til finansiering af denne del.

Miljø- og klimamæssige konsekvenser

Olieforureningen medfører en forurening af grundvandet lige under grunden Nøkkentved 18. Grunden ligger indenfor Område med Særlige Drikkevandsinteresser (OSD) og der skal derfor sikres, at der kan laves en drikkevandsboring i området. Forureningen har på nuværende tidspunkt ikke medført en forurening under andre matrikler og vurderes ikke at udgøre en risiko for nogen af de eksisterende vandforsyninger.

Punkt 113: Beslutning om at udskyde vedtagelsen af revideringen af klimastrategien Holbæk 2050

23-022565

Beslutning

Indstilles godkendt.

For stemte 3 (A og Ø).

2 (V) undlod at stemme.

Sagsfremstilling

Indstilling

Administrationen indstiller, at:

1. den overordnede plan for revideringen af klimastrategien Holbæk 2050 godkendes, hvor den reviderede strategi vedtages inden udgangen af 2024

Resume

Holbæk Kommunes klimastrategi blev endelig vedtaget d. 26. oktober 2022. Det blev samtidig vedtaget, at strategien skal revideres indenfor hvert femte år, og at første revidering skulle forelægges til politisk godkendelse i april 2024. Med denne sag præsenteres den overordnede plan for revidering, hvor den reviderede plan forelægges til politisk godkendelse til udsendelse i høring i 2. halvår af 2024 med henblik på at den reviderede klimastrategi kan vedtages inden udgangen af 2024.

Sagsgang og sagstype

Udvalget for Klima, Miljø og Natur, Økonomiudvalget, Kommunalbestyrelsen

Beslutningssag

Sagshistorik, henvisninger

Kommunalbestyrelsen d. 26. oktober 2022 [punkt 219: Beslutning om endelig godkendelse af klimastrategien Holbæk 2050](#)

Økonomiudvalget 14. september 2022: [Punkt 190 Beslutning om endelig godkendelse af klimastrategien Holbæk 2050](#)

Kommunalbestyrelsen 18. maj 2022: [Punkt 104 Beslutning om fastlæggelse af klimamålsætning samt at sende klimastrategien "Holbæk 2050" i høring](#)

Kommunalbestyrelsen 26. august 2020: [Punkt 207 Beslutning om ansøgning om at indgå i DK2020-samarbejdet](#)

Beskrivelse af sagen

Holbæk Kommune har, ligesom landets øvrige kommuner, forpligtiget sig på at leve op til CO₂-reduktionsmål i forlængelse af Parisaftalen, og dermed også bidrage til at Danmark og EU når i mål med de samlede reduktionsmål. Klimastrategien Holbæk 2050, og den tilhørende handleplan, beskriver, hvad Holbæk Kommune skal gøre lokalt for at sikre, at Holbæk Kommune som geografisk område reducerer CO₂-udledningen med 70% i 2030 og opnår CO₂-neutralitet i 2050.

Da Kommunalbestyrelsen vedtog Holbæk 2050, var det som en del af DK2020 samarbejdet, som bestod af 95 kommuner, KL regionerne, Realdania og klimatænketanken Concito. I DK2020-samarbejdet valgte man at lægge sig op af

standarderne fra klimasamarbejdet mellem 100 storbyer globalt (C40). De har udviklet et værktøj til at godkende, certificere og monitorere klimahandleplaner. Det hedder CAPF (Climate Action Planning Framework). Holbæk 2050 er CAPF-certificeret. Det indebærer, at handleplanen skal revideres og certificeres igen indenfor hvert femte år. I Holbæk Kommune valgte Kommunalbestyrelsen, at den første revidering skulle foregå i 2024, så den lå midt i en valgperiode, og udkastet til den reviderede plan skulle godkendes af Kommunalbestyrelsen i april 2024 af hensyn til budgetprocessen for 2025. Revidering af Holbæk 2050 indbefatter også revidering af sektorplanerne under Holbæk 2050. Lige nu inkluderer det den strategiske varmeplan, mobilitetsplanen, klimatilpasningsplanen, affaldsplanen og spildevandsplanen. Der vil være forskel på omfanget af revideringerne af sektorplanerne. Nogle af sektorplanerne er så nye, at de kun kræver opdatering af data, eller måske slet ingen revidering.

I forlængelse af, at næsten alle kommunernes klimahandleplaner er færdige, er DK2020 samarbejdet trådt ind i næste fase, hvor fokus er på at realisere handleplanerne og nå reduktionsmålene. Til dette har samarbejdspartnerne fra DK2020 indgået den såkaldte Klimaalliance, som skal understøtte implementering i kommunerne.

Plan for revidering

Den planlagte revidering i april 2024 sætter en tidsplan, som administrationen vurderer ikke kan nås under de nuværende rammer. På tværs af DK2020-samarbejdet er det meget forskelligt, hvor langt kommunerne er med klimahandleplanerne. De første kommuner fik vedtaget deres i 2020 og de sidste er stadig i proces med at få deres færdige. Overordnet har arbejdet foregået i tre omgange: pilotkommunerne (20 kommuner), rul 1 (44 kommuner, herunder Holbæk) og rul 2 (31 kommuner).

Pilotkommunerne skal have deres planer revideret inden udgangen af 2024. I praksis betyder det, at Holbæk Kommune nu lægger sig tidsmæssigt samtidig med pilotkommunerne. Det har imidlertid den konsekvens, at de nationale rammer for revidering ikke er på plads. CAPF skal opdateres fra C40. Det arbejde pågår og forventes færdigt inden årets udgang. Herefter skal CAPF i klimaalliancen oversættes til dansk kontekst. Så vidt administrationen er orienteret er 3 af pilotkommunerne gået i gang uden at kende den specifikke ramme fra C40. De øvrige ca. 20 kommuner, der står overfor revidering, går i gang, når CAPF er på plads og regner med at kunne vedtage de reviderede handleplaner i slutningen af 2024. De reviderede klimahandleplaner skal recertificeres ifølge det nye CAPF.

Selvom det kun er 1 år siden Holbæk 2050 blev vedtaget, er der allerede flere steder, hvor der kan peges på behov for revidering. Klimaindsatsen- og tilpasningen udvikler sig som område i hastigt tempo i takt med, at viden, metoder og data på området udvides. Derfor er det administrationens vurdering, at en revidering er en relevant opgave for at sikre en målrettet klimaindsats.

Der kan bl.a. peges på følgende konkrete elementer som del af den kommende revidering af Holbæk 2050 og sektorplanerne:

- fastsættelse af mål for sol- og vindenergi
- overgang til brug af national standard for CO₂-opgørelse
- inkludering af biodiversitet som indsats i Holbæk 2050
- Indirekte CO₂-udledning fra f.eks. forbrug (scope 3)

Efterhånden som omfanget af revideringen afdækkes, vil der blive tilføjet til listen. Derudover skal revideringen gøre status på tempoet på omstillingen i Holbæk Kommune i forhold til målopnåelse. Finansiering, tidsplan og plan for inddragelse og samarbejde med andre aktører vil formentlig også være en del af CAPF.

Administrationen har opstartet forarbejdet til revideringen, men afventer retningslinjerne. For hvert indsatsområde i planen samt tilhørende sektorplaner laver administrationen lige nu vurderinger af datagrundlaget, om de eksisterende målsætninger og handlinger er tidssvarende ift. nationale og internationale mål, og om der er behov for nye mål eller indsatser. Hvis indstillingen godkendes, opstartes den egentlige opgave med revideringen, når CAPF kendes, så Holbæk Kommune undgår at arbejde i blinde og kan lave en målrettet proces ud fra CAPF og Kommunalbestyrelsens ambitioner i tæt samarbejde med Concito, Region Sjælland, Gate 21 og KL i Klimaalliancen.

Forventeligt kendes rammerne i CAPF i slutningen af december/januar. Dette afhænger i første omgang af C40 og herefter af KL og Concito. Når rammerne og krav kendes vil de blive præsenteret i en politisk sag sammen med yderligere om processen for revideringen og recertificeringen af Holbæk 2050.

Økonomiske konsekvenser

Der er ingen økonomiske konsekvenser

Miljø- og klimamæssige konsekvenser

Godkendelsen af planen samt udskydelse af den politiske godkendelse af den reviderede klimastrategi fra april 2024 til inden udgangen af 2024 har ingen miljø- og klimamæssige konsekvenser, da der stadig arbejdes med implementering af handlinger fra den gældende klimastrategi.

Punkt 114: Beslutning om etablering af klimarum i Holbæk kommune

22-010235

Beslutning

Indstilles godkendt.

For stemte 3 (A og Ø).

Imod stemte 2 (V).

Sagsfremstilling

Indstilling

Administrationen indstiller, at:

1. rådighedsbeløb på 1 mio. kr. frigives til anlægsbevilling Klimahus under Udvalget for Klima, Miljø og Natur
2. midler til udvikling af klimahus anvendes til etablering af klimarum, der placeres i områder i hele Holbæk kommune

Resume

Med denne sag skal det besluttes at bruge de midler der var afsat til etablering af et klimahus til etablering af en række klimarum, som skal bidrage til, at borgerne får mulighed for at blive vejledt, inspireret, og engageret i den grønne omstilling. Rummene skal placeres i fem-syv områder i Holbæk kommune og er centreret omkring handlinger, som borgerne selv har mulighed for at gøre i deres hverdag.

Sagsgang og sagstype

Udvalget for Klima, Miljø og Natur, Økonomiudvalget, Kommunalbestyrelsen

Beslutningssag

Sagshistorik, henvisninger

Udvalget for Klima, Miljø og Natur d. 5. april 2022: [Pkt. 32 Drøftelse om etablering af Klimahus](#)

Udvalget for Klima, Miljø og Natur d. 8. august 2023: [Pkt. 71. Drøftelse af rammer og funktion ved klimahus](#)

Beskrivelse af sagen

Med budgetaftalen 2023-2026 blev der afsat 1 mio. kr. til etablering af et klimahus. Det afsatte beløb skal bidrage til at øge kendskabet hos den enkelte borger i forhold til, hvad man som enkeltperson selv kan bidrage med til den grønne omstilling. Med udgangspunkt i drøftelsen på udvalgs mødet den 8. august 2023 indstiller administrationen, at der bliver udviklet en række klimarum der vejleder, inspirerer, og engagerer borgerne.

Projektorganisering

Klimarummene udvikles med relevante samarbejdspartnere, herunder også lokalforum og lokale engagerede borgere. For at sikre tid til dialog med lokale aktører og en konceptudvikling der opleves som relevant, afsættes 2024 til udviklingsarbejde og klimarummene bliver åbnet i 2025. Med udgangen af 2025 bliver der lavet en evaluering, der skal give viden om behov for udvikling.

Efter sommerferien 2024 vil der blive lavet en orienteringssag med status på udviklingen af klimarummene.

Tema og udførsel

Fokus for rummene er på hverdagslivet og de små konkrete handlinger, der i det lange løb kan betyde større forandringer. Alle temaer skal indeholde viden, elementer som kan motivere til konkrete handlinger og fortællinger fra lokale borgere eller virksomheder, der har ændret vaner og er begyndt at træffe mere klimabeviste valg.

Når folk har forladt klimarummet, skal de tænke; denne lille ændring kan jeg også godt lave!

Temaerne, som bliver udviklet i samarbejde med de lokale borgere, vil være centreret omkring den grønne omstilling, som den er beskrevet i Holbæk 2050 og hente inspiration fra de 17 verdensmål. Temaerne skal være så konkrete og forståelige for borgerne som muligt, og det betyder at temaerne for eksempel kan være

- når luften udenfor giver varme indenfor
- fremtidens by og lokalområde
- livet under vand
- fra kødsovs til bønnemos
- skal du op på cyklen?

Formidlingen kan både være traditionelle placher og installationer, men også podcasts, røre-udstillinger, interaktive etiske dilemma, vokse-udstilling det vil sige en udstilling der vokser frem af de bidrag som borgene selv kommer med og andet.

Klimarummene er tiltænkt til at bestå af faste grundelementer og skal suppleres med en rejsende del der roterer og dermed sikrer, at klimarummene ved genbesøg bliver oplevet som relevant og inspirerende. Den rejsende del skal designes så den også kan komme rundt i kommunen til relevante begivenheder, det kan for eksempel være byfester eller lokale festivaler.

Placering i lokalområdet

For at gøre formidlingen let tilgængelig og nærværende vil administrationen indgå i dialog med lokale aktører for at sikre, at udstillingerne bliver sat, hvor der er størst synlighed. Det betyder, at der udvælges steder, hvor der allerede er en vis gennemstrømning af folk, og hvor der er fysisk plads og en lyst til at være vært for en udstilling, det kan for eksempel være på lokale biblioteker, indgange til sportshaller eller lokale virksomheder. Der bliver derfor ikke etableret klimarum i tomme bygninger eller steder, hvor der skal bruges ressourcer på at leje lokaler.

Det vil være en prioritet, at hele kommunens område bruges til udstillingerne men også, at der ved placeringen er et udtrykt ønske fra lokalområdet for at være vært for et klimarum.

Økonomiske konsekvenser

Der skal frigives 1 mio. kr. som er afsat i budgetaftalen for 2023-2026. Alle udgifter til udvikling, produktion, promovning, reparation, tilladelser, forsikring, udførsel herunder transport og opstilling og andre relaterede opgaver skal indeholdes i den million kr. som er afsat i budgettet. Udstillingen designes så der er minimale driftsomkostninger eller træk til ressourcer til personlig formidling.

Miljø- og klimamæssige konsekvenser

klimarummene skal vejlede, inspirere og engagere borgere i den grønne omstilling. Forhåbningen er at udstillingerne dermed også medfører adfærdsændringer, som bidrager til den grønne omstilling og realiseringen af Holbæk 2050.

Punkt 115: Beslutning om frigivelse af midler fra bæredygtighedspuljen

23-020872

Beslutning

Indstilles godkendt.

Sagsfremstilling

Indstilling

Administrationen indstiller, at:

1. rådighedsbeløb på 1,0 mio. kr. frigives til anlægsbevilling ”Pulje til bæredygtighed” under Udvalget for Klima, Miljø og Natur

Resume

Sagen handler om frigivelse af anlægsbevilling på 1,0 mio. kr. til seks projekter i henholdsvis Holbæk, Udby Vig og på Orø. Projekterne vil være til gavn for biodiversiteten både på land og i fjorden.

Sagsgang og sagstype

Udvalget for Klima, Miljø og Natur, Økonomiudvalget, Kommunalbestyrelsen

Beslutningssag

Beskrivelse af sagen

Holbæk Kommune vil være grøn og bæredygtig, hvilket betyder, at biodiversiteten skal styrkes, og kommunens CO₂-udledning skal reduceres. Det fremgår bl.a. af Kommunalbestyrelsens arbejdsprogram og af klimastrategien Holbæk 2050.

Udvalget for Klima, Miljø og Natur har afsat en pulje til bæredygtighed, som kan bruges til projekter, der understøtter denne dagsorden.

I det følgende redegøres for 6 naturprojekter for tilsammen 1 mio. kr., som skal gennemføres i 2024 med finansiering fra bæredygtighedspuljen.

Bæredygtighedsprojekter 2024		
Estimeret pris kr.		
a.	Projekt om biodiversitet under havoverfladen	100.000
b.	Nyt naturplejeprojekt på Holbæk Fæled	250.000
c.	Plejeplan for fredningen ”Orøs marine forland”	150.000
d.	Flere vandhuller til Grønbroget tudse på Orø	200.000
e.	Nyt naturplejeprojekt ved Snaven Havn, Orø	200.000

f.	Naturpleje i form af afbrænding i Udby Vig	20.000
	Administrationsbidrag	80.000
I alt		1.000.000

a. Projekt om biodiversitet under havoverfladen

I Holbæk Kommune har unge siden 2021 lavet årlige klimasejladser på Isefjorden, hvor deltagerne sejler på fjorden og undersøger Isefjordens havbund. På klimasejladserne drøftes trusler og succeser i fjorden. Klimasejladserne har tydeliggjort, at biodiversiteten i vores fjorde er udfordret. Der er iltsvind, algevækst, plantedød i fjorden, og mange steder, hvor man tidligere har kunne fiske, er det ikke længere muligt, fordi der ikke længere er fisk. Derfor er der politisk ønske om at sætte fokus på at styrke biodiversiteten under havoverfladen.

De afsatte midler vil være en del af Udvalget for Klima, Miljø og Naturs bidrag til udviklingen af et formidlingsprojekt, som sætter fokus på biodiversiteten under havoverfladen. Hensigten er at invitere borgere til at tage aktivt del i den blå del af den grønne omstilling ved at styrke biodiversiteten i vores lokale fjorde. Projektet udvikles i samarbejde med Udvalget for Kultur og Fritid. Begge udvalg vil i begyndelsen af 2024 blive forlagt en fælles sag med nærmere beskrivelse af projektet og den samlede projektkonometri, herunder en afledt driftsøkonomi.

b. Nyt naturplejeprojekt på Holbæk Fælled

Holbæk Fælled er ejet af kommunen og er et fredet område. I fælledens nordlige del, som også er naturbeskyttet ”§ 3-område”, skal naturplejen prioriteres højt. I 2021 indhegnede kommunen to folde, hvor der siden har gået køer, som har plejet naturen, og som har været holdt under opsyn af bl.a. Fælledens Græsningslaug Holbæk. Administrationen indstiller at kommunen fortsætter med næste fase af naturplejeprojektet, Vangoverdrevet. Projektet omfatter bl.a. delvis rydning, indhegning og afgræsning med geder, hvis det kan lade sig gøre, eller alternativt køer. En del af projektområdet ligger på Lejerbos areal, og projektet gennemføres i tæt samarbejde med bl.a. Lejerbos boligsociale medarbejdere, beboerne i Grønneparken, UngHolbæk m.fl.

c. Plejeplan for fredningen ”Orøs marine forland”

Holbæk Kommune skal som plejemyndighed udarbejde en plejeplan på baggrund af den nyligt vedtagne fredning på Orøs østkyst. Planen skal bl.a. beskrive, hvordan kommunen vil nå de mål, der er sat med fredningen, de forskellige delarealer, deres naturtilstand, trusler/udfordringer, den mest hensigtsmæssige naturpleje, hvordan den skal udføres, samt de af fredningen omfattede stier. Administrationen ønsker at lægge opgaven ud til en ekstern rådgiver, fordi administrationen ikke har ressourcer til selv at udføre denne opgave indenfor den givne frist på 2 år fra maj 2023.

d. Vandhuller til Grønbroget tudse på Orø

Holbæk Kommune har længe overvåget udviklingen for Grønbroget tudse på Orø, hvor tudserne tidligere kunne opleves i stort antal. Tudserne har i mange år været presset væk fra markerne og ud på strandene som konsekvens af det intensive landbrugs dræning af vandhuller. På strandene har der fortsat været vandhuller, hvor tudserne kunne yngle og søge føde. Som følge af klimaforandringerne mere voldsomme vejr har de kystnære vandhuller imidlertid det seneste årti haft stigende indhold af salt, der nu er så højt, at tudserne ikke mere kan yngle i dem. Kommunen arbejder derfor på at redde arten på Orø ved dels at grave nye vandhuller og dels uddybe samt udvide eksisterende vandhuller højere oppe i terrænet. I samarbejde med Københavns ZOO og Skole- og behandlingshjemmet Orøstrand har Holbæk Kommune igennem 2 år udsat haletudser for at styrke bestanden. Det er dog vanskeligt fortsat at finde steder til nye vandhuller, som både er egnede, som kan opnå de nødvendige tilladelser, og hvor der er opbakning fra lodsejer. Administrationen vil med midlerne i 2024 uddybe og udvide 2 vandhuller på en meget gunstig placering.

e. Nyt naturplejeprojekt ved Snave Havn, Orø

Kommunen har igennem det seneste årti i tæt samarbejde med lodsejere udført naturpleje på strandene på Orøs østkyst (en del af det nu fredede område), hvor der bl.a. vokser den sjældne orkidé Mygblomst. Plejen består i delvis rydning, hegning og afgræsning med hårdføre kreaturer. Arbejdet afhænger af, at der er egnede dyr tilgængeligt og interesse fra lodsejer. I det konkrete område ved Snave Havn, syd for Næsby, har kommunen en god dialog med lodsejer og en interesseret, lokal dyreholder. Projektområdet ligger i umiddelbar forlængelse af igangværende naturplejeområder og er derfor en oplagt fortsættelse af indsatsen. Projektet omfatter en delvis rydning af træer og buske, fjernelse af gammelt hegn, opsætning af hegn samt nedgravning af kreaturrister m.m.

f. Naturpleje i form af afbrænding i Udby Vig

Udby Vig er et af kommunens mest værdifulde naturområder. På et større areal i vigen er arten Butblomstret siv blevet så dominerende, at man med fordel kan brænde sivene af for at opnå en bedre naturtilstand ved at give plads til andre arter. Der er andre steder i landet opnået gode resultater med denne metode.

Økonomiske konsekvenser

Der frigives 1.000.000 kr. fra puljen til bæredygtighed til de beskrevne projekter.

Der forventes mindre, afledte driftsudgifter på naturprojekterne, som dækkes ved en prioritering indenfor de nuværende rammer til natur.

Miljø- og klimamæssige konsekvenser

Ift. miljø og biodiversitet så vil projekterne medføre et stigende antal arter på arealerne og skabe bedre levevilkår for de eksisterende arter.

Ift. klima, så laves vandhullerne til Grønbroget tudse for at kompensere for nogle ugunstige forhold, der til dels skyldes klimaforandringer. Det er dermed en klimatilpasningsindsats for biodiversiteten.

Øvrige konsekvenser

Projekt 1 og 2 styrker læring om bl.a. natur/biodiversitet og har også et socialt perspektiv, idet borgere gør noget sammen. Projekt 2 rummer også et ønske om at bygge bro mellem nogle meget forskellige boligområder og institutioner og at skabe nogle spændende aktiviteter for borgere i Grønneparken.

Lovgrundlag

Naturbeskyttelsesloven

Bilag

Kortbilag over projekt b-f

Punkt 116: Beslutning om deltagelse i kampagnen Ren Natur i 2024

21-000899

Beslutning

Godkendt.

Sagsfremstilling

Indstilling

Administrationen indstiller, at:

1. der indgås aftale med Ren Natur om deltagelse i affaldsindsamlingskampagnen i 2024

Resume

Holbæk Kommune har deltaget i Ren Natur kampagnen i 2021 og 2022, men pga. den økonomiske situation i 2023 besluttede kommunen ikke at deltage i 2023. Kampagnen handler om indsamling af affald i naturen, som foretages af lokale foreninger. Indsamlingen foregår på områder, som ellers kun bliver serviceret i begrænset omfang. Administrationen ser flere fordele ved kampagnen ift. naturformidling, foreningsliv og få fjernet affald.

Sagsgang og sagstype

Udvalget for Klima, Miljø og Natur

Beslutningssag

Sagshistorik, henvisninger

Udvalget for Klima, Miljø og Natur d. 31. januar 2023: [punkt 19 Beslutning om deltagelse i kampagnen Ren Natur i 2023](#)

Udvalget for Klima, Miljø og Natur d. 1. februar 2022: [punkt 8 Beslutning om deltagelse i kampagnen Ren Natur i 2023](#)

Beskrivelse af sagen

Ren Natur er en kampagne, hvor lokale foreninger i samarbejde med kommuner og non-profit organisationen Hold Danmark Rent sikrer, at der opsamles affald i naturen og i lokalområder på udvalgte ruter. Ruterne udpeges af kommunen. Kampagnen har sponsoraftaler, hvor de frivillige foreninger modtager donationer til deres forening for deltagelse i kampagnen.

Det koster 25.000 kr. for Holbæk Kommune at deltage i kampagnen for 15 affaldsruter. Da kommunen deltog i 2022 resulterede det i at 245 frivillige indsamlede 152 sække affald med ca. 600 kg affald i alt.

Der har i 2023 deltaget 53 kommuner i Ren Natur kampagnen. [Yderligere information om kampagnen kan findes på hjemmesiden \[rennatur.org\]\(http://rennatur.org\).](#)

Flere fordele ved Ren Natur

Administrationen ser flere fordele ved at deltage i kampagnen. Blandt andet bidrager kampagnen med:

- naturpleje på arealer som ellers ikke bliver serviceret så ofte (i flere af de områder, hvor Ren Natur i 2022 indsamlede affald, er der henvendelser om affald)
- formidling om affald og behov for at passe på naturen, samt samtaler blandt frivillige om det
- borgerinddragelse og -ejerskab vedrørende kommunens miljøpolitik, hvor en målsætning er, at opnå mere lokalt initiativ og frivillighed omkring pleje af naturen og aktiviteter i naturen og landskabet
- et tilskud til lokale foreninger i deres foreningskasse

Sidste år vurderede administrationen, at det ville blive betydeligt mere ressourcekrævende, og dermed dyrere, hvis kommunen selv skulle lave et alternativt koncept med samme udbytte. Administrationen anbefaler derfor ikke at lave sit eget koncept, men deltage i Ren Natur Kampagnen i 2024.

Administrationen opfordrer fortsat foreninger til også at deltage i andre affaldsindsamlingskampagner såsom Naturfredningsforeningens årlige kampagne "Affaldsindsamlingen".

Økonomiske konsekvenser

Prisen for deltagelse i Ren Natur er 25.000 kr. ekskl. moms for 15 ruter.

Udgiften finansieres inden for eksisterende ramme via driftsmidler under naturpleje.

Miljø- og klimamæssige konsekvenser

Kampagnen medvirker til at mængden af affald i det offentlige rum reduceres til gavn for både dyr, insekter og vandmiljø. Derudover er kampagnen med til at formidle "grøn adfærd" og skabe bevidsthed om ren natur og affaldshåndtering.

Punkt 117: Beslutning om at sende projektforslag for fjernvarme i Tølløse og Gammel Tølløse i høring hos berørte parter

23-020946

Beslutning

Godkendt.

Sagsfremstilling

Indstilling

Administrationen indstiller, at:

1. projektforslaget for fjernvarmeforsyning af Tølløse og Gammel Tølløse, hvor der ikke anvendes fossile brændsler som hovedbrændsel i de samfundsøkonomiske analyser, sendes i høring hos berørte parter

Resume

I Strategisk Varmeplan 2022-2030 har Kommunalbestyrelsen udpeget Tølløse som potentielt fjernvarmeområde. Fors har sidenhen udarbejdet et projektforslag for fjernvarme i Tølløse og Gammel Tølløse. Projektforslaget fremmer den mest samfundsøkonomiske opvarmning, og kan derfor ifølge lovgivningen godkendes. Der er dog en række forudsætning som gør fjernvarmeprojektet usikkert. Ved godkendelsen af dagsordenspunktet sender administrationen projektforslaget i høring hos berørte parter. Hvis høringen ikke medfører væsentlige ændringer, godkendes projektet administrativt.

Sagsgang og sagstype

Udvalget for Klima, Miljø og Natur

Beslutningssag

Sagshistorik, henvisninger

Kommunalbestyrelsen d. 21. september 2022: [Pkt. 186 Beslutning om at vedtage Strategisk Varmeplan 2022-2030](#)

Kommunalbestyrelsen d. 14. december 2022: [Pkt. 252 Beslutning om potentielle fjernvarmeområder og rådgivning](#)

Beskrivelse af sagen

Fors har fremsendt et projektforslag til Holbæk Kommune om konvertering af Tølløse og Gammel Tølløse fra olie, naturgas og elopvarmning til fjernvarme. Projektet omfatter at 1382 bygninger får mulighed for at få fjernvarme.

Med godkendelse af indstillingen sendes projektforslaget i høring hos berørte parter. Hvis høringssvarene ikke medfører væsentlige ændringer i projektet, der kræver et revideret projektforslag, godkendes projektet administrativt. Det sker på baggrund af Kommunalbestyrelsens beslutning om fremtidig sagsgang for projektforslag til kollektiv varmeforsyning fra 22. februar 2023. Den politiske beslutningskompetence blev med samme sag overdraget til Udvalget for Klima, Miljø og Natur.

Varmeanlæg og placering

Der er fundet en egnet placering til et varmeproduktionsanlæg centralt i byen, som muliggør fjernvarmeforsyning af et større område end tidligere forventet, så det nu også omfatter den nordlige del af byen samt Gammel Tølløse.

Projektet består af en

- 4,1 MW luft til vand varmepumpe
- 6,4 MW elkedel
- 10,5 MW gaskedel (til spids- og reserverlast, som etableres af hensyn til høj forsyningsikkerhed)

- 3.200 m³ varmeakkumuleringstank (varmelager)

Der indgår gaskedler i projektet, fordi der ikke er hjemmel i varmforsyningsloven og projektbekendtgørelsen til fuldstændigt at udelukke naturgas i fjernvarmeproduktionen. Formålet med varmeplanlægning er at fremme den mest samfundsøkonomiske opvarmning. Det indebærer både økonomiske og miljømæssige hensyn. Gaskedler til spids- og reservelast har få driftstimer og forholdsvis lave investeringsomkostninger. Derfor kan det være en billig måde at øge forsyningssikkerheden.

Derudover giver en kombination af forskellige teknologier til varmeproduktion en større robusthed overfor varierende energipriser. Især på elprisen kan der være store udsving. Når elpriserne er lave, er varmepumpen og elkedlen typisk de primære varmekilder, mens gas vil være en supplerende varmekilde i de timer, hvor elprisen er meget høj. Derudover kan fx elkedlen indgå i el-markedet, og eventuelle indtægter bidrager i så fald til mere stabile varmepriser.

Fjernvarmen skal produceres på en varmecentral på en matrikel vest for Tølløse Skole (bilag 2).

Placeringen af varmeproduktionsanlægget på en udvalgte matrikel forudsætter en godkendt landzonetilladelse eller en ny kommuneplan og lokalplan, samt køb af jordstykket. Grunden er ejet af Holbæk Kommune, og Fors skal købe grunden fra Holbæk Kommune, før der kan placeres et varmepumpeanlæg på grunden.

Forsyningsområde består af 3 delområder i Tølløse

Projektet omfatter 3 delområder i nuværende naturgasområde i Tølløse og Gammel Tølløse. De 3 delområder er markeret på bilag 2.

- Delområde 1 omfatter størstedelen af Tølløse med 1191 bygninger.
- Delområde 2 omfatter den nordlige del af Tølløse med 104 bygninger, heraf industri.
- Delområde 3 omfatter Gammel Tølløse med 87 bygninger

I alt omfatter projektområdet 1382 bygninger. Hele området vil med godkendelsen af projektforslaget blive udlagt til fjernvarme og Fors vil få forsyningspligt og skal etablere fjernvarme indenfor 5 år.

Projektforslagets følsomhedsberegninger viser, at projektet ikke er robust overfor udsving i anlægspriser, rente eller tilslutningsprocenter. For at sikre et økonomisk bæredygtigt projekt med en konkurrencedygtige varmepris for kunderne, knyttes der et vilkår til projektet om, at der opnås en starttilslutning på 70% af det opvarmede areal i forsyningsområdet som helhed. Det er en forudsætning for projektet, at delområde 1 indgår i projektet. I tilfælde af, at der opnås starttilslutning på over 70% i delområde 2 og 3, men ikke i delområde 1 arbejdes der ikke videre med projektet.

Hvis der kan opnås en starttilslutning på 70% i delområder 1, men ikke i de andre områder, kan Fors arbejde videre med delområde 1 alene.

Ifølge BBR-oplysninger om boligopvarmning i projektområdet er 12% af bygningerne opvarmet med en varmepumpe og 5% er elopvarmet. Elopvarmede huse kræver typisk en større renovering for at kunne opvarmes med fjernvarme. Da varmepumper typisk er en nyere opvarmning, er der mindre sandsynlighed for at bygninger med disse tilsluttes fjernvarme.

Fjernvarme sammenlignes med individuelle varmepumper

I projektforslaget skal der belyses relevante scenarier, og der skal godkendes det samfundsøkonomisk bedste alternativ.

Der er mulighed for at udelukke alternativer, hvor fossile brændsler udgør mere end 50% af opvarmningen og dermed styre, hvilke opvarmningsformer der belyses i projektforslaget. Fx vil det udelukke naturgas til individuel opvarmning som alternativ. Udelukkes fossile scenarier skal projektet sammenlignes med et eller flere andre relevante alternativer. I dette tilfælde er projektet sammenlignet med individuelle varmepumper.

Varmeproduktion fra biogasanlæg ses ikke som et relevant alternativt scenarie, da meldingen fra statslig side er, at biogas ikke fremadrettet skal anvendes til individuel rumopvarmning af boliger.

Fjernvarme er det samfundsøkonomisk bedste alternativ

Samfundsøkonomi:

Ved gennemførelse af projektet fremmes det mest samfundsøkonomiske alternativ. Jf. Energistyrelsens vejledning i samfundsøkonomiske analyser på energiområdet vurderes projektet over en 20-årig periode. Over denne periode giver

projektet gevinst på 10,5 mio. kr. sammenholdt med individuelle varmepumper. Ved gennemførelse af projektet fremmes det mest samfundsøkonomiske alternativ.

Ved fjernvarmeforsyning får kunderne en service, hvor fjernvarmeselskabet tager sig af alt varmel levering. For at gøre fjernvarme mere sammenligneligt med individuelle varmepumper er der antaget en omfattende garanti-/serviceaftale for en varmepumpe (for en nærmere beskrivelse af de valgte forudsætninger se bilag 1 og 3.

Brugerøkonomi:

De brugerøkonomiske beregninger viser en besparelse på 6.875 kr./år i år 25 for et standardhus på 130m² i forhold til indkøb af en individuel varmepumpe

Det forventede takstblad fremgår bilag 4. Fors regner med et tidsbegrænset kampagnetilbud, hvor man betaler mindre i tilslutning. Det skal gøre en tidlig tilslutning særlig attraktiv for potentielle kunder.

Priserne er kun et estimat. De endelige priser kendes først efter projektet har været i udbud. Projektet må først sendes i udbud, når kommunen har godkendt projektet. Priserne er ikke en del af den politiske beslutning.

Selskabsøkonomi:

Fjernvarmeselskaber er underlagt hvile-i-sig-selv-princippet og må ikke generere over- eller underskud. I de seneste år er finansierings- og anlægsomkostningerne steget betydeligt. De endelige takster vil derfor afhænge af konkrete aftaler med leverandørerne etc. samt finansieringsmulighederne.

I projektforslaget regner Fors med et kommunegaranteret lån med en rente på 3,92% og 0,55% kommunal garantiprovision. For tidligere fjernvarmeprojekter har Holbæk Kommune opkrævet en garantiprovision på 1%. Der er ikke ansøgt om kommunegaranteret lån på nuværende tidspunkt. Holbæk Kommune tager stilling til garantiprovisionen i forbindelse med ansøgningen.

Projektet har en tilbagebetalingstid på 30 år jf. kravene i afskrivningsbekendtgørelsen.

Vilkår for at gennemføre projektet

Projektets følsomhedsberegninger viser at projektet ikke er robust overfor ændringer i lånerenten på +/- 1 procentpoint, samt +/- 20% på anlægsomkostningen på ledningsnet.

Fors opstiller følgende vilkår for at gennemføre projektet, og forbeholder sig ret til ikke at gennemføre projektet, hvis vilkårene ikke opnås:

- Hvis den selskabsøkonomiske lånerente overstiger den i projektforslaget forudsatte rente med 0,25 procentpoint, herunder en kommunal garantiprovision på 0,55%
- En starttilslutning i projektområdet som helhed og for delområde 2 og 3 på minimum 70 %. Starttilslutningen skal inkludere betingede aftaler om fjernvarmel levering.
- Anlægspriserne ved udbud ikke overstiger omkostningerne som indgår i projektforslaget, til et niveau, hvor projektet ikke længere er samfundsøkonomisk rentabelt sammenholdt med individuelle varmepumper
- Hvis der ikke kan lokaliseres en egnet grund til varmeproduktionsanlæg samt opnås de nødvendige tilladelser og godkendelser bl.a. lokalplan

Tidsplan og elnettilslutning

Elnetselskabet Cerius har oplyst at planlægningen af el-tilslutning først kan påbegyndes, når der foreligger et godkendt projektforslag, og Cerius udtaler at udvidelsen af elkapaaciteten i de enkelte områder kan tage mellem 6 måneder og 5 år. Tilslutning af varmeproduktionsanlæggene til elnettet er en afgørende faktor for projektets tidsplan, som skal gennemføres indenfor 5 år efter godkendelsen.

Økonomiske konsekvenser

En forudsætning ved projektet er, at Holbæk Kommune skal sælge grunden på matrikel 1a Tølløse Hgd, Tølløse ved siden af Tølløse Skole til placering af varmeproduktionsanlægget. Der kommer en særskilt sag herom.

De seneste år er der sket betydelige stigninger i både finansierings- og anlægsomkostninger. Dette har skærpet behovet for at opnå en høj tilslutningsprocent og lavest mulige lånerente samt kommunal garantiprovision.

Hvis projektet skal finansieres gennem et kommunegaranteret lån, skal Fors ansøge om kommunegaranti i en separat ansøgning, hvor der også tages stilling til kommunens garantiprovision.

Som bygningssejer skal kommunen tage stilling til om de kommunalejede bygninger skal tilsluttes fjernvarme. Som beskrevet ovenfor, er det afgørende ift. minimumstilslutning og lavest mulige varmepriser, at store varmekonsumenter tilslutter sig fjernvarmen.

Miljø- og klimamæssige konsekvenser

Projektforslaget for fjernvarme i Tølløse og Gammel Tølløse bidrager til omstilling af opvarmningen til CO₂-neutrale varmekilder. Det er en central indsats i Holbæks klimastrategi Holbæk 2050 og den strategiske varmeplan 2022-2030.

Med projektet kan mulige problemer med støj fra individuelle varmepumper undgås. Det er dog stadig muligt at anvende individuelle varmepumper.

Øvrige konsekvenser

Projektet medfører afledte opgaver for administrationen for eksempel i forbindelse med gravetilladelser, skiltning, borgerhenvendelser m.m.

Høring

Projektforslag på varmeområde skal jf. lovgivningen sendes i høring hos berørte forsyningsselskaber, varmeproducenter, elnetselskaber og kommuner samt grundejere, der skal afgive areal eller pålægges servitut. Umiddelbart efter godkendelsen af indstillingen sendes projektforslaget i 2 ugers høring.

Lovgrundlag

LBK nr. 2068 af 16/11/2021: Bekendtgørelse af lov om varmforsyning (Varmeforsyningsloven)

<https://www.retsinformation.dk/eli/ta/2021/2068>

BEK nr.697 af 06/06/2023: Bekendtgørelse om godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg (Projektbekendtgørelsen)

<https://www.retsinformation.dk/eli/ta/2023/697>

Bilag

Bilag 1 Projektforslag Tølløse og Gammel Tølløse inkl. bilag 1.0

Bilag 2 Kort over forsyningsområde

Bilag 3 Skema Vurdering af projektforslag for fjernvarme i Tølløse og Gammel Tølløse

Bilag 4. Takstblad fra Fors

Bilag 5 Kort der viser matrikel 1a_q til placering af produktionsanlægget

Punkt 118: Beslutning om Budgetrevision 4 2023

23-021670

Beslutning

Indstilles godkendt for så vidt angår udvalgets ressortområde.

Sagsfremstilling

Indstilling

Administrationen indstiller, at:

1. budgetrevision 4 godkendes
2. omplaceringer og tillægsbevillinger som beskrevet i bilag 1 godkendes

Resume

Budgetrevision 4 (BR4) er den sidste fulde budgetrevision i 2023. Ved BR4 udarbejdes de sidste ændringer til budgettet for 2023, den resterende buffer udmøntes, og der bevillingsberigtiges på de områder, som har brug for det.

Med BR4 forventes budgettet for 2023 samlet set at balancere, men det dækker over en udvikling i udgifterne på enkelte områder, der skal håndteres for at imødegå et pres på serviceudgifterne i 2024.

Sagsgang og sagstype

Udvalget for Børn og Skole, Udvalget for Ældre og Sundhed, Socialudvalget, Udvalget for Beskæftigelse, Uddannelse og Erhverv, Udvalget for Klima, Miljø og Natur, Udvalget for Kultur og Fritid, Udvalget for Plan, Bolig og Lokal Udvikling, Økonomiudvalget, Kommunalbestyrelsen

Beslutningssag

Sagshistorik, henvisninger

[Kommunalbestyrelsesmøde den 22.03.2023 punkt 43: Beslutning](#) af besparelser med henblik på overholdelse af servicerammen

[Kommunalbestyrelsesmøde den 24.05.2023 punkt 102: Beslutning om Budgetrevision 2](#)

Beskrivelse af sagen

Med godkendelsen af budgetrevision 2 (BR2) blev der igangsat tre tiltag – reduktion i sygedagpengerefusioner, tilbageholdenhed i brugen af eksterne vikarer og genbesættelse af ledige stillinger – med henblik på overholdelse af budgettet til serviceudgifter. Herefter viste budgetrevision 3 (BR3) et forventet mindreforbrug på 4,6 mio. kr. Ved budgetrevision 4 (BR4) ses der ind i et forventet merforbrug på service på 10,4 mio. kr.

Ændringen fra BR3 til BR4 ligger primært på politikområde Ældre. Her har en forkert opgørelsesmetode på hjemmeplejeområdet betydet, at det forventede resultat ved BR3 ikke var korrekt. Herudover var udgifter til elever på området underestimerede. Det har samlet set betydet, at de forventede udgifter på ældreområdet er forøget med mere end 10 mio. kr.

På Socialudvalgets område er udgifterne stadig stigende på voksenspecialområdet.

Det er administrationens vurdering, at det forventede merforbrug på budgettet til serviceudgifter på 10,4 mio. kr. – svarende til 0,3 pct. af budgettet til serviceudgifter – ikke skal give anledning til særskilte handlinger med henblik på overholdelse af budgettet til serviceudgifter i 2023 udover, at der flyttes en række udgifter fra drift til anlæg. Områder med merforbrug bliver bevillingsberigtiget, så der er budget til at afholde udgifter i resten af 2023.

Til gengæld har administrationen stort fokus på betydningen af det forventede merforbrug for overholdelsen af budget 2024. Det skyldes også, at det forventede merforbrug i 2023 hviler på, at en række pulje- og projektmidler på særligt

skole- og ældreområdet ikke er blevet anvendt i 2023. Hvis pulje- og projektmidlerne overføres til og anvendes i 2024, vil det presse budgettet til serviceudgifter yderligere i 2024.

Der er igangsat en række handlinger på ældre- og skoleområdet, der skal nedbringe udgifterne til service. Sammen med den tilførsel af midler, der er foretaget med budget 2024, er det administrationens vurdering, at budgetterne kan overholdes på de to områder. Men det kræver et vedvarende fokus og opfølgning på de økonomiske effekter af handlingerne.

Det forventede merforbrug i 2023 på Socialudvalgets område er på 31,6 mio. kr. I dette tal er indeholdt udgifter i forbindelse med lukningen af Undløse Skole-Behandlingshjem og Iduns Have på 11,5 mio. kr. Disse udgifter vil ikke have påvirkning i 2024.

Hvis forbruget i 2023 fremskrives til 2024 og fratrækkes lukkeudgifterne og de midler, der er tilført i budgettet for 2024, ses der ind i et merforbrug på 15 mio. kr. i 2024 på Socialudvalgets område. Det dækker over et forventet mindreforbrug på Børnespecialområdet på 7 mio. kr. og et mindreforbrug på Sundhed for Børn og Unge på 2 mio. kr. Det vil sige, at der på Voksenspecialområdet alene ses ind i et forventet merforbrug på 24 mio. kr.

Derfor er der igangsat en række handlinger på Voksenspecialområdet som beskrevet i udvalgsnotatet for Socialudvalget (bilag 10), og som Socialudvalget bliver præsenteret for på de kommende udvalgsmøder. Disse handlinger skal imødegå det forventede merforbrug på 15 mio. kr.

Samlet set er det dermed administrationens vurdering, at det også i 2024 vil være Voksenspecialområdet, der kan udfordre budgettet til serviceudgifter. De iværksatte handlinger skal kunne aflæses i forbruget, men udgiftsstigningen på området er – ligesom på landsplan – så markant, at der er en sandsynlighed for, at de iværksatte handlinger ikke vil være tilstrækkelige til at sikre budgetoverholdelse.

Henset til at der med budget 2024 er afsat en bufferpulje på 22 mio. kr., anses påvirkningen på budget 2024 ikke at skulle medføre igangsættelse af yderligere, kompenserende handlinger på nuværende tidspunkt. Som led i budgetrevision 1 i februar 2024 vil der blive fulgt op på udviklingen og de igangsatte handlinger.

Vurderingen bygger på den væsentlige forudsætning, at overførslerne mellem budgetårene vil være neutrale i 2024 i overensstemmelse med det økonomiske styringsprincip nr. 6. Det vil sige, at hvis de overførte pulje- og projektmidler på skole- og ældreområdet anvendes i 2024, så skal der udvises en tilsvarende tilbageholdenhed i udgifterne til service på de samme eller andre områder. Bufferpuljen kan ikke både imødegå en budgetoverskridelse og ikke-udgiftsneutrale driftsoverførsler.

Ovenstående igangsatte initiativer indebærer derfor, at de politisk iværksatte initiativer til overholdelse af budgettet til serviceudgifter i 2023 – reduktion i sygedagpengerefusioner, tilbageholdenhed i brugen af eksterne vikarer og genbesættelse af ledige stillinger – som besluttet løber ud med udgangen af 2023.

I de kommende afsnit beskrives det samlede resultat for den samlede økonomi.

Samlet resultat

Table 1: Samlet resultat for 2023

Mio. kr.	Oprindeligt budget 2023	Korrigeret budget 2023	Forventet regnskab 2023 BR4	Forventet afvigelse oprindeligt budget 2023 BR4	Forventet afvigelse korrigeret budget 2023 BR4	Ukraine-udgifter	Strukturelt betinget afvigelse 2023 oprindeligt budget BR4	Strukturelt betinget afvigelse korrigeret budget 2023 BR4
	(A)	(B)	(C)	(C-A)	(C-B)	(D)	(C-A-D)	(C-B-D)
Indtægter	-5.154,0	-5.249,3	-5.244,3	-90,3	5,0	0,0	-90,3	5,0
Driftsudgifter	4.824,8	4.852,3	4.901,9	77,1	49,6	16,2	61,0	33,4
Renter	15,0	15,0	15,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Anlæb	230,0	406,0	260,0	30,0	-146,0	0,0	30,0	-146,0
Forsyning	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Finansiering	98,8	110,6	104,5	5,8	-6,1	0,0	5,8	-6,1
Resultat i alt	14,5	134,7	37,1	22,6	-97,6	16,2	6,4	-113,7
Kasseopbygning	-14,5	-134,7	-37,1	-22,6	97,6	-16,2	-6,4	113,7

I tabel 1 er udgifter til flygtninge fra Ukraine trukket ud af de samlede udgifter, hvilket følger linjen fra 2022. Det medfører også, at der ses på afvigelseerne eksklusive udgifter til ukrainske flygtninge. Der er givet tilsagn fra staten om

dækning af udgifter vedrørende Ukraine på 11,5 mio. kr. Med forventede udgifter til flygtninge fra Ukraine på 16,2 mio. kr. vil det sige, at Holbæk Kommune ikke kompenseres fuldt ud for udgifterne i 2023.

Det forventede regnskab ved BR4 er et samlet forventet kassetræk (resultat) på 37,1 mio. kr. Det oprindelige budget forudsatte en kassetræk på 14,5 mio. kr. I forhold til oprindeligt budget er der tale om et ekstra kassetræk på 22,6 mio. kr. Ved BR3 var forventningen et kassetræk på 60,7 mio. kr. I forhold til det korrigerede budget er der et mindreforbrug på 113,7 mio. kr.

Den store forskel mellem det oprindelige og korrigerede budget skyldes, at budgettet er blevet korrigeret i forhold til mer- og mindreforbrug i 2022 på både drift og anlæg, de såkaldte overførsler mellem årene, som Kommunalbestyrelsen vedtog 22. marts 2023. Den samlede likviditetsprognose kan ses i slutningen af sagsfremstillingen. Kassetrækket i forhold til det oprindelige budget er indregnet heri.

Der er forventet mindreindtægt på indtægterne og mindreforbrug på anlæg og finansiering, mens der er et forventet merforbrug på driften. Alle poster forklares i det følgende.

Strukturelt resultat på driften

Der forventes et merforbrug på de samlede driftsudgifter på 49,6 mio.kr. i forhold til det korrigerede budget. Korrigeres der for forventede udgifter relateret til Ukraine, er der tale om et strukturelt merforbrug på 33,4 mio. kr.

Ser man på det forventede forbrug i forhold til det oprindelige budget, er der tale om et merforbrug på 77,1 mio. kr. på driften. Korrigeres der for det forventede udgifter til Ukraine, er forventningen et strukturelt merforbrug på 61,0 mio. kr. i forhold til oprindeligt budget.

Siden vedtagelsen af budgettet er der ændret i forudsætningerne for budgettet i forbindelse med de gennemførte besparelser og omprioriteringer i budgettet i marts 2023. I tabel 2 er det oprindelige budget derfor korrigeret for besparelserne og omprioriteringerne, så det mere tydeligt fremgår, hvilke udvalg der reelt overskrider det oprindelige budget.

Det oprindelige budget er 15 mio. kr. højere end driftsudgifterne i tabel 1, hvilket skyldes, at der på Udvalget for Beskæftigelse, Uddannelse og Erhvervs område er givet en tillægsbevilling på 15 mio. kr. til forsørgelsesudgifter. Tillægsbevillingen blev besluttet i forbindelse med Kommunalbestyrelsens vedtagelse af besparelser og omprioriteringer i budgettet den 22. marts 2023 og påvirker ikke det samlede budget til serviceudgifter.

Korrigeret herfor er der en forventning om et merforbrug i forhold til det oprindelige budget på 62,1 mio. kr. på driften. Korrigeret for Ukraine-udgifter er forventningen et strukturelt merforbrug på 46,0 mio. kr. i forhold til oprindeligt budget.

I forhold til korrigeret budget forventes der et merforbrug på Udvalget for Børn og Skole, Udvalget for Beskæftigelse, Uddannelse og Erhverv og på Socialudvalget.

I det kommende afsnit beskrives de enkelte udvalg på et overordnet niveau i forhold til det forventede strukturelle resultat, mens en mere detaljeret gennemgang af forventningerne fremgår af de enkelte udvalgsnotater.

Tabel 2: Resultat på drift på udvalgsniveau med og uden udgifter relateret til Ukraine korrigeret for besparelser og omprioriteringer

Mio. kr.	Oprindeligt budget 2023	Korrigeret budget 2023	Forventet regnskab 2023 BR4	Forventet afvigelse oprindeligt budget 2023 BR4	Forventet afvigelse korrigeret budget 2023 BR4	Ukraine-udgifter	Strukturelt betinget afvigelse 2023 oprindeligt budget BR4	Strukturelt betinget afvigelse korrigeret budget 2023 BR4
	(A)	(B)	(C)	(C-A)	(C-B)	(D)	(C-A-D)	(C-B-D)
Ialt	4.839,8	4.852,3	4.901,9	62,1	49,6	16,2	46,0	33,4
Økonomiudvalget	501,6	482,3	463,7	-37,8	-18,5	1,8	-39,6	-20,3
Udvalget for Børn og Skole	1.010,2	1.025,6	1.035,2	24,9	9,6	7,7	17,2	1,6
Udvalget for Ældre og Sundhed	1.008,6	1.017,2	1.018,8	10,2	1,6	0,0	10,2	1,6
Udvalget for Beskæftigelse, Uddannelse og Erhverv	1.221,6	1.216,5	1.250,1	28,5	33,6	0,0	28,5	33,6
Udvalget for Kultur og Fritid	143,7	146,7	145,5	1,8	-1,2	0,0	1,8	-1,2
Udvalget for Plan, Bolig og Lokaludvikling	211,9	212,2	211,2	-0,7	-1,1	6,3	-7,0	-7,3
Udvalget for Klima, Miljø og Natur	40,6	46,3	39,9	-0,7	-6,4	0,0	-0,7	-6,4
Socialudvalget	701,7	705,6	737,6	35,9	32,0	0,4	35,5	31,6

Der forventes et strukturelt mindreforbrug på 20,3 mio. kr. i forhold til det korrigerede budget. I forhold til det oprindelige budget korrigeret for besparelser er forventningen et mindreforbrug på 39,6 mio. kr.

Mindreforbruget skyldes primært politikområde Administration. Den store forskel på mindreforbruget mellem oprindeligt budget og korrigeret budget skyldes, at der ved BR2 blev omplaceret 10 mio. kr. af bufferen til prisstigninger på Socialudvalgets område, og at budget vedrørende barselspulje er flyttet til andre udvalg. Mindreforbruget skyldes vakante stillinger, mindreudgifter på IT og fundraising.

Udvalget for Børn og Skole

Der forventes et strukturelt merforbrug på 1,8 mio. kr. i forhold til det korrigerede budget. I forhold til det oprindelige budget er der tale om et merforbrug på 17,2 mio. kr. Det betyder, at store dele af det overførte beløb fra 2022 til 2023 forventes anvendt og dermed belaster serviceudgifterne samlet set.

På politikområde Skoler forventes et strukturelt merforbrug på 0,1 mio. kr. Det skyldes et mindreforbrug på puljer og projekter på 9 mio. kr., at budgettet næsten er i balance. Hvis der ses bort herfra, ville der være et merforbrug på 9,1 mio. kr. Merforbruget kan henføres til specialundervisningsområdet samt befordring. Merforbruget er siden seneste budgetopfølgning reduceret med 6,7 mio. kr. Det skyldes primært tilbageholdenhed på almenundervisningsområdet samt på puljer.

På politikområde Almene dagtilbud forventes et strukturelt merforbrug på 1,7 mio. kr. Merforbruget skyldes primært færre indtægter på forældrebetaling og merforbrug til private institutioner.

Udvalget for Ældre og Sundhed

Der forventes et strukturelt merforbrug på 1,6 mio. kr. i forhold til det korrigerede budget. I forhold til det oprindelige budget er der tale om et forventet mindreforbrug på 10,2 mio. kr.

På politikområde Ældre forventes et strukturelt merforbrug på 1,6 mio. kr. Den primære grund er, at der er et større merforbrug hos den udførende del på hjemmepleje og plejecentre. Modsat trækker et mindreforbrug på 9,6 mio. kr. på puljer og projekter. Siden seneste opfølgning er det forventede forbrug forværret med 9,7 mio. kr., hvilket skyldes en fejl i opgørelsen af udgifterne på hjemmeplejeområdet samt ansættelse af flere elever og et lavere frafald end forventet.

På politikområde Sundhed forventes et strukturelt merforbrug på 0,1 mio. kr.

Udvalget for Beskæftigelse, Uddannelse og Erhverv

Der forventes et strukturelt merforbrug på Udvalget på 33,6 mio. kr. I forhold til det oprindelige budget forventes et merforbrug på 28,5 mio. kr. Udvalgets udgifter er primært forsørgelsesudgifter og påvirker ikke forbruget af serviceudgifter.

Den væsentligste årsag til merforbruget skal findes i udviklingen i priser og mængder på seniorpension og førtidspensionist. Budgettet blev på især seniorpension lagt på et for lavt niveau på det forventede antal seniorpensionister. Herudover er tilvæksten steget mere end forventet. Der forventes herudover merforbrug på A-dagpenge og sygedagpenge. Modsat er der mindreforbrug på ressourceforløb, integration og beskæftigelsesindsatserne. Merforbruget er siden seneste budgetopfølgning reduceret med 5,4 mio. kr., hvilket skyldes forventning om færre udgifter til aktivering af ledige.

Der er ved midtvejsreguleringen kompenseret med 42,7 mio. kr. vedrørende forsørgelsesudgifterne. Samlet set betyder det, at Holbæk Kommune klarer sig bedre end landsgennemsnittet på beskæftigelsesområdet.

Udvalget for Kultur og Fritid

Der forventes et strukturelt mindreforbrug på 1,2 mio. kr. i forhold til det korrigerede budget. I forhold til det oprindelige budget er forventningen et merforbrug på 1,8 mio. kr. Ved BR1 blev udvalget tilført 3 mio. kr. til ekstra udgifter i Holbæk Sportsby, jf. tidligere beslutning i Kommunalbestyrelsen. Korrigeret herfor er der ikke et merforbrug.

Årsagen til det forventede mindreforbrug er, at en lang række udgifter falder på andre tidspunkter end tidligere antaget. Mindreforbruget er siden seneste opfølgning reduceret med 4,2 mio. kr. hvilket skyldes, at det politisk er besluttet at overføre budgetter til anlæg på området og anvende en del af mindreforbruget på anlæg.

Udvalget for Plan, Bolig og Lokal Udvikling

Der forventes et strukturelt mindreforbrug på 7,3 mio. kr. i forhold til det korrigerede budget. I forhold til det oprindelige budget er der tale om et mindreforbrug på 7,0 mio. kr.

På politikområde Ejendomme forventes et strukturelt mindreforbrug på 6,4 mio. kr. i forhold til det korrigerede budget. Mindreforbruget skyldes primært en forventning om lavere udgifter til energi. Modsat trækker merforbrug af rengøring i kommunen grundet nyt udbud.

På politikområde Plan, Bolig og Lokal Udvikling er der et forventet strukturelt mindreforbrug på 0,9 mio. kr. i forhold til det korrigerede budget. Mindreforbruget skyldes primært, at en tilbagebetaling af vejafvandingsbidrag for tidligere år er modtaget i 2023. Modsat trækker, at udgifterne til Movia og Flextrafik er kraftigt stigende.

Udvalget for Klima, Miljø og Natur

Der forventes et strukturelt mindreforbrug på 6,4 mio. kr. i forhold til det korrigerede budget. I forhold til det oprindelige budget forventes der et mindreforbrug på 0,7 mio. kr.

Mindreforbruget i forhold til det korrigerede budget skyldes færre udgifter til rottebekæmpelse, samt mindreforbrug grundet ikke iværksatte tiltag.

Socialudvalget

Der forventes et strukturelt merforbrug på 31,6 mio. kr. i forhold til det korrigerede budget. I forhold til det oprindelige budget er der tale om et strukturelt merforbrug på 35,5 mio. kr.

På Børnespecialområdet forventes et merforbrug på 5,8 mio. kr., som primært skyldes lukning af Undløse Skole- Behandlingshjem med forventede lukkeudgifter på 9,8 mio. kr. Der er mindreforbrug på det øvrige samlede område grundet tidligere igangsatte initiativer

På Voksenspecialområdet forventes et merforbrug på 26,9 mio. kr., der skyldes merforbrug på Søbæk Have, Iduns Have (blandt andet lukkeudgifter), rusmiddelbehandling og særligt tilrettelagt uddannelse (STU). Siden seneste budgetopfølgning er merforbruget øget med 3,7 mio. kr.

På politikområde Sundhed for børn og unge forventes et strukturelt mindreforbrug på 1,0 mio. kr. Det skyldes vakante stillinger hos såvel Sundhedsplejen som Tandplejen.

Budget til serviceudgifter

Tabel 3: Budget og forbrug af serviceudgifter

Mio. kr.	Budget til serviceudgifter 2023	Forventet regnskab 2023 BR4	Forventet afvigelse 2023 BR4
	(A)	(B)	(B-A)
Serviceudgift	3.410,4	3.420,8	10,4

Der forventes et merforbrug på budget til serviceudgifter på 10,4 mio. kr. I forhold til seneste opfølgning er merforbruget øget med 9,9 mio. kr. I serviceudgifterne indgår der Ukraine-udgifter for 16,2 mio. kr. Holbæk Kommune er alene kompenseret med 11,5 mio. kr. på budget til serviceudgifter. Korrigeret herfor er der et merforbrug på 5,7 mio. kr.

Da nogle af driftsudgifterne i 2023 har karakter af anlægsudgifter, og at der derfor flyttes udgifter for 9,4 mio. kr. fra drift til anlæg, ses der ikke samlet en udfordring i forhold til serviceudgifterne for 2023.

Tillægsbevillinger/bevillingsberigtigelser/anlægsbevillinger som følge af BR4

Jf. økonomisk styringsprincip nr. 4 kan der gives kassefinansierede tillægsbevillinger som følge af midtvejsreguleringen fra staten. Ved BR4 indstilles derfor en tillægsbevilling på 237.000 kr. på politikområde Klima, Miljø og Natur til at styrke den lokale koordinering af varmeplanlægningen.

Herudover indstilles en række anlægsbevillinger finansieret af driftsbevillinger på de samme områder. Udgifterne, der er afholdt på driften, er reelt anlægsudgifter, og såvel budget som udgift flyttes derfor til anlæg. Øvelsen er altså likviditetsmæssig neutral.

Der indstilles herudover omplaceret 39,8 mio. kr. fra anlæg til finansforskydninger og afdrag på lån. Omplaceringen skyldes blandt andet at Holbækhus er solgt under anlæg. Her skal salgssummen anvendes til at indfri et lån tilsvarende salgssummen. Der er også solgt en ejendom på Vandtårnsvej 8, hvor midlerne skal anvendes til grundkapitalindsud.

I forbindelse med besparelses- og omprioriteringssagen i marts blev det på Udvalget for Plan, Bolig og Lokal Udviklings område besluttet at flytte en række udgifter fra drift til anlæg. Udgifterne er fjernet fra driften, men ikke givet som anlægsbevillinger. De bliver hermed indstillet tilført som anlægsbevillinger.

Der bevillingsberigtiges i forbindelse med BR4 med henblik på at sikre, at der er budget til afholdelse af udgifter på de enkelte politikområder. Den overskydende del af bufferen på 2,6 mio. kr. anvendes i forbindelse hermed.

Omplaceringer som følge af BR4

Omplaceringerne, der indstilles godkendt i BR4, er beskrevet i de enkelte udvalgsnotater og kan ses i deres helhed i bilag 1. Der er alene tale om smårettelser i forhold til, hvor opgaver politisk er placeret, samt omplaceringer fra konti uden overførselsret til konti med overførselsret.

Konsekvenserne på resultaterne i driften på de enkelte politikområder ses i nedenstående tabel.

Tabel 4: Virkning af omplaceringer og tillægsbevillinger, hvis de godkendes

Politikområde (mio. kr.)	Afvigelse før omplacering	Omplacering	Afvigelse efter omplacering
Børnespecialområdet	5,8	0,0	5,8
Sundhed for børn og unge	-1,0	0,2	-1,2
Voksenspecialområdet	26,9	0,0	26,9
Almene dagtilbud	1,7	0,0	1,7
Skoler	0,1	0,0	0,1
Kultur og fritid	-1,2	0,2	-1,4
Turisme	0,0	0,0	0,0
Sundhed	0,1	0,0	0,1
Ældre	1,6	0,0	1,6
Administration	-20,3	0,1	-20,4
Politisk organisation	-0,1	0,1	-0,2
Beskæftigelse og uddannelse	33,6	0,0	33,6
Erhverv	0,0	0,0	0,0
Ejendomme	-6,4	-0,2	-6,3
Plan, Bolig og Lokal Udvikling	-0,9	-0,4	-0,5
Klima, Miljø og Natur	-6,4	0,2	-6,6
Drift i alt	33,4	0,2	33,2

En negativ omplacering medfører at budgettet bliver mindre på området og dermed bliver afvigelsen øget hvis der er merforbrug på et område/reduceret hvis der er mindreforbrug på et område. Grunden til at budgetterne samlet reduceres er, at der indstilles negativ tillægsbevilling på lønområdet.

Anlæg

På anlæg forventes et samlet forbrug på 260 mio. kr., som er et mindreforbrug i forhold til det korrigerede budget på 146,0 mio. kr. Der forventes mindreforbrug vedrørende nye børnehuse, plejecenter i Holbæk by, ventilation på Absalonsskolen og tandklinikker. Herudover er der øgede indtægter fra salg, blandt andet som følge af salg af Holbækhus og Vandtårnsvej. Salgsindtægterne flyttes som tidligere nævnt dog til afdrag på lån og indskud i landsbyggefonden.

Når der ses bort fra salgsindtægterne, forventes der afholdt anlægsudgifter i størrelsesordenen 300 mio. kr.

Renter

Der forventes et budget i balance på området.

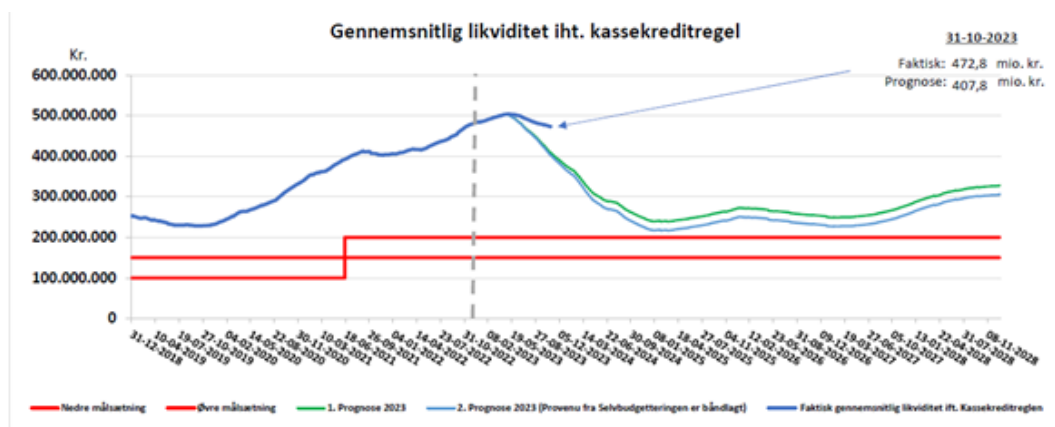
Indtægter

Der forventes et merforbrug på 5,0 mio. kr., som skyldes en forventet mindreindtægt på grundskyld på 5 mio. kr., da det faktiske provenu er lavere end det skønnede provenu fra Skatteministeriet.

Finansiering

Der forventes et mindreforbrug på 6,6 mio. kr., hvilket skyldes, at der ikke afholdes helt så mange udgifter til indskud i landsbyggefonden i 2023 som budgetteret. Der er dog en forventning om, at beløbet anvendes i de efterfølgende år.

Likviditet

Likviditeten er ikke tilrettet i forhold til det vedtagne budget for 2024.

Økonomiske konsekvenser

Der er ikke andre økonomiske konsekvenser end dem der fremgår af sagsfremstillingen

Miljø- og klimamæssige konsekvenser

Der er ingen miljø- og klimamæssige konsekvenser af sagen.

Bilag

Bilag 1 - Omplaceringer mv

Bilag 2 - Indtægter, renter, anlæg, finansiering

Bilag 3 - Økonomiudvalget - drift

Bilag 4 - Udvalget for Børn og Skole - drift

Bilag 5 - Udvalget for Beskæftigelse, Uddannelse og Erhverv - drift

Bilag 6 - Udvalget for Ældre og Sundhed - drift

Bilag 7 - Udvalget for Klima, Miljø og Natur - drift

Bilag 8 - Udvalget for Plan, Bolig og Lokal Udvikling - drift

Bilag 9 - Udvalget for Kultur og Fritid - drift

Bilag 10 - Socialudvalget - drift

Bilag 11 - afrapporteringsskema budget 2023

Punkt 119: Orientering om indsatser for fælles varmeløsninger

23-004997

Beslutning

Taget til efterretning.

Sagsfremstilling

Indstilling

Administrationen indstiller, at:

1. Orientering om indsats for fælles varmeløsninger tages til efterretning

Resume

Administrationen har udviklet og gennemført et koncept for rådgivning om fælles varmeløsninger. Første runde af et rådgivningsforløb er afsluttet og der er blevet lavet en evaluering af forløbet med borgergrupper. Udover forløbet med rådgiver er der i 2023 afholdt fem arrangementer for at skabe generelt større viden om energibesparelser og afsatte puljemidler som staten har tildelt kommunen. Ubrugte midler fra Grøn varmeomstilling forventes overført til 2024.

Sagsgang og sagstype

Udvalget for Klima, Miljø og Natur

Orienteringssag

Sagshistorik, henvisninger

Kommunalbestyrelsen d. 26. oktober 2022: [Pkt. 220. Beslutning om brug af midler til kommunens varmeplanlægning](#)

Kommunalbestyrelsen d. 14. december 2022: [Pkt. 252. Beslutning om potentielle fjernvarmeområder og rådgivning](#)

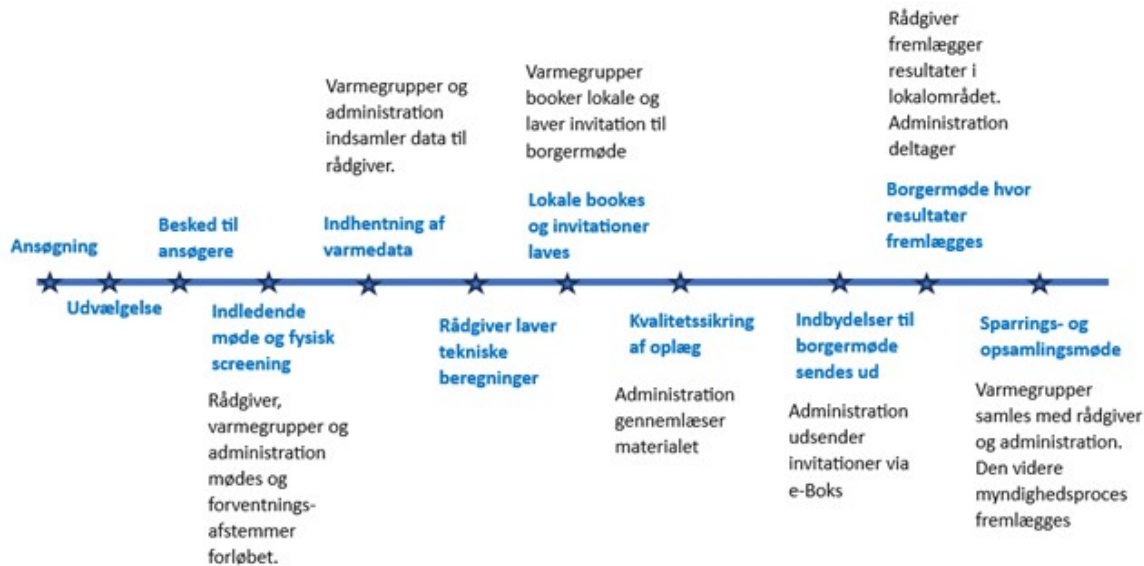
Kommunalbestyrelsen d. 23. august 2023: [Pkt. 173. Beslutning om udvidelse af anvendelsesmuligheder for puljen til Grøn varmeomstilling](#)

Beskrivelse af sagen

Koncept for rådgivning

Administrationen indgik i marts 2023 en rammeaftale med rådgivningsfirmaet Transition. Fra april til oktober måned har seks frivillige borgergrupper, kaldet varmegrupper, været med i første runde af et rådgivningsforløb. De seks varmegrupper dækker Tuse Næs, Tuse, Stigs Bjergby, Skamstrup, Kundby og Knabstrup. Der er blevet undersøgt for muligheden for en fælles varmeløsning i varmegruppernes byområde eller landsbyer i lokalområdet (se bilag 1).

Nedenfor ses en skitsering af konceptet, som er det forløb varmegrupperne har gennemgået med rådgiver og administration.

Beregningerne og analyserne af de forskellige opvarmningsformer viser, at potentialet for en fælles varmeløsning varierer afhængigt af lokale forhold. I nogle områder vil en fælles varmeløsning have en mindre økonomisk fordel, hvor der i andre områder ikke er en klar økonomisk fordel i forhold til individuelle varmepumper.

Resultaterne er tilgængelige på [Holbæk Kommunes hjemmeside](#).

Evaluering af forløbet med rådgiver og kommunen

Som en afrunding på forløbet med rådgiver afholdt administrationen et sparrings- og opsamlingsmøde. Alle seks varmegrupper blev inviteret til at mødes på tværs og for at udveksle erfaringer og stille spørgsmål til rådgiver og administrationen, samt give en samlet tilbagemelding på forløbet.

Evalueringen med varmegrupperne (bilag 2) påpeger at processerne med varmeplanlægning er et område med høj kompleksitet, hvilket også gør det svært at kommunikere, mobilisere kræfter og organisere sig omkring en fælles varmeløsning. Varmegrupperne bekræfter i evalueringen at det er godt at kommunen har startet en tidlig dialog og forklaret processen i delelementer.

Det nævnes, af nogen varmegrupper, at datagrundlagets nøjagtighed fra rådgiver er svært at forstå og at de tekniske beregninger skal være mere gennemskuelige. I forhold til de økonomiske aspekter ved en fælles varmeløsning ønskes bl.a. at forstå og få hjælp med selskabsdannelse og kommunegaranti.

Helt overordnet er der taget positivt imod samarbejdet mellem lokalområder, kommunen og rådgiver.

Varmegrupperne overvejer nu, om de vil videreudvikle projekterne og finde en rådgiver til at lave et projektforslag.

På nuværende tidspunkt har Tuse Næs Byvarme fået tilsagn om at få økonomisk støtte på udarbejdelse af et projektforslag for fjernvarme i Udby/Hørby.

Andre afholdte arrangementer

Udover arbejdet med fælles varmeløsninger, har administrationen samarbejdet med Spar Energi, som er en gratis rådgivningsindsats fra Energistyrelsen. Sammen med Spar Energi er der afholdt fem arrangementer fra juni til november (alle afholdte arrangementer i 2023 i bilag 3).

Juni	Åben stand under SKVULP om energibesparelser
August/September	Fysisk + online møde om varmepumpepuljen og energibesparelser
Oktober/November	Fysisk + online møde om fælles varmeløsninger og puljemidler

Økonomi for puljer der kan søges til fælles varmeløsninger

Kommunalbestyrelsen tog i oktober 2022 en beslutning om brug af midler til kommunens varmeplanlægning. Der blev sat midler af til at arbejde med fælles varmeløsninger i områder, der ikke tilbydes fjernvarme.

Første runde af et rådgivningsforløb er nu afsluttet, og der er sat gang i anden ansøgningsrunde. Ansøgere til anden ansøgningsrunde får besked i midten af februar 2024.

Samlet økonomi for puljen for grøn varmeomstilling fremgår af bilag 4. Nedenfor er bekræftet hvordan midlerne for indsats for fælles varmeløsninger er fordelt. Som det fremgår af bilag 4 er der 1.135.000 kr. tilbage i den grønne pulje. De forventes overført til 2024 og skal bruges på varmeplaner og projektforslag jf. Kommunalbestyrelsens beslutning fra oktober 2022.

Pulje 1 til rådgivning om fælles varmeløsninger i alt afsat: 730.000 kr.

Runde I til rådgivningshjælp og beregninger: 434.763 kr.

Runde II til rådgivningshjælp og beregninger: 295.237 kr.

Puljen er åben frem til 1. februar 2024.

Økonomiske konsekvenser

Der er ingen økonomiske konsekvenser.

Miljø- og klimamæssige konsekvenser

Der vurderes ikke umiddelbart at være nogle væsentlige miljø- og klimamæssige konsekvenser.

Bilag

Bilag 1_Aktuelle byer hvor der er undersøgt for fælles varmeløsning

Bilag 2_Evaluering fra lokalområder

Bilag 3_Afholdte møder_fælles varmeløsninger og Spar Energi

Bilag 4_Grøn varmeomstilling 2023

Punkt 120: Orienteringer

Beslutning

Sagsfremstilling

Indstilling

Eventuelle orienteringer fra formanden

Eventuelle orienteringer fra medlemmerne

Eventuelle orienteringer fra direktionen

Forventede sager på de næste tre ordinære møder i udvalget:

Mødet den 8. januar 2024:

- Beslutning om Forvaltningsplan for kommunens skove – overgang til urørt skov
- Beslutning om introduktioner til 1. halvår 2024
- Udkast til N2000 handleplaner
- Orientering om igangsatte tiltag ift. solceller på kommunale tage
- Beslutning om at sende projektforslag for fjernvarme til Udby og Hørby i høring hos berørte parter
- Beslutning om at rejse 3 nye folkeskove i hhv. Knabstrup, Tuse og Holbæk/Vipperød.

Mødet den 5. februar 2024:

- Beslutning om vedtagelse af affaldsregulativer
- Orientering om hørings svar, høringsnotat og udtalelse om afgrænsning af miljøkonsekvensrapport for Holbæk Nord Vindpark
- Orientering om sagsbehandlingstider for landbrugsområdet for 4. kvartal 2023

Mødet den 4. marts 2024:

-

Oversigt over kommende borgermøder for kerneområdet Vækst og Bæredygtighed.

Udvalgsmedlemmerne har ikke mødepligt til borgermøderne.

Januar 2024

Online borgermøde ang. fjernvarme i Holbæk by	Tirsdag d.16.1	Online
Online borgermøde ang. fjernvarme i Svinninge	Tirsdag d.30.1	Online

Sagsgang og sagstype

Udvalget for Klima, Miljø og Natur

Orienteringssag

Punkt 121: Underskriftsark

Beslutning